

ข้อสังเกต
การประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ครั้งที่ ๒๑/๒๕๕๙
วันจันทร์ที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๙

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว

ระเบียบวาระที่ ๓.๑ รายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม เรื่อง
การจดทะเบียนแรงงานข้ามชาติ ณ จุดผ่านแดนถาวร เพื่อจัดระเบียบแรงงาน
ข้ามชาติเข้าสู่ระบบ

ข้อสังเกตของสมาชิกในที่ประชุม

นายสุรินทร์ จิรวินิชย์

๑. คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม ควรพัฒนาระบบการจดทะเบียน
แรงงานข้ามชาติ ณ จุดผ่านแดนถาวร ให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ เพื่อเป็นการป้องกัน
และแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันของเจ้าหน้าที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจดทะเบียนแรงงานข้ามชาติ

๒. ตามที่คณะกรรมการฯ ได้เสนอให้มีการจดทะเบียนแรงงานข้ามชาติ ณ จุดผ่านแดนถาวร
ควบคู่ไปกับการจดทะเบียนแรงงานข้ามชาติระบบเดิม ซึ่งเป็นการจดทะเบียนแบบรายครั้งตามมติคณะรัฐมนตรีนั้น
ทำให้รัฐจำเป็นต้องจัดสรรบุคลากรเพื่อมาปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวเพิ่มมากขึ้น ดังนั้น จึงควรเตรียมความพร้อม
ด้านบุคลากรให้เพียงพอและเหมาะสมกับปริมาณงานด้วย

๓. ควรกำหนดมาตรการให้แรงงานข้ามชาติที่จดทะเบียน ณ จุดผ่านแดนถาวร สามารถทำงานได้
เฉพาะภายในจังหวัดที่ได้มีการจดทะเบียนไว้เท่านั้น เพื่อให้รัฐสามารถควบคุมและตรวจสอบแรงงานข้ามชาติได้ง่าย
อันจะเป็นประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของประเทศต่อไป

นายสุวัฒน์ จิราพันธ์

๑. ข้อเสนอของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคมที่ได้เสนอให้มี
การจดทะเบียนแรงงานข้ามชาติ ณ จุดผ่านแดนถาวรนั้น อาจก่อให้เกิดปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการ
แรงงานข้ามชาติหลายประการ ดังนี้

๑) เนื่องจากระบบการจดทะเบียนแรงงานข้ามชาติ ณ จุดผ่านแดนถาวร เปิดโอกาสให้
แรงงานข้ามชาติสามารถจดทะเบียนแรงงานได้ตลอดทั้งปี จึงอาจเป็นปัจจัยที่ดึงดูดให้แรงงานจากประเทศเพื่อนบ้าน
เข้ามาทำงานในประเทศไทยมากยิ่งขึ้น และอาจนำไปสู่ปัญหาต่าง ๆ เช่น ปัญหาแรงงานล้นตลาด ปัญหาแรงงาน
ไร้ฝีมือและไม่ตรงกับความต้องการของผู้ประกอบการ เป็นต้น ซึ่งย่อมส่งผลกระทบต่อตลาดแรงงาน
ของไทย

๒) การจัดให้มีการจดทะเบียนแรงงานข้ามชาติ ณ จุดผ่านแดนถาวรควบคู่ไปกับการจดทะเบียนแรงงานข้ามชาติระบบเดิมตามข้อเสนอของคณะกรรมการฯ นั้น ย่อมเป็นการสร้างภาระงานให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพิ่มมากยิ่งขึ้น ดังนั้น คณะกรรมการฯ จึงควรพิจารณาเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวอย่างรอบคอบ

๒. ประเทศไทยได้ทำบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการจ้างแรงงาน (Memorandum of Understanding on Employment Corporation) กับประเทศเพื่อนบ้านหลายประเทศ เช่น สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ เป็นต้น แต่เนื่องจากกระบวนการตามบันทึกความเข้าใจนั้น มีความยุ่งยากและมีขั้นตอนหลายประการ ทำให้ต้องใช้เวลาดำเนินการนาน รวมทั้งยังมีปัญหาการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมจากบริษัทนายหน้าในอัตราที่สูงและไม่เป็นธรรม จึงทำให้การดำเนินการตามบันทึกความเข้าใจยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ดังนั้น รัฐจึงควรพิจารณาหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยอาจนำเข้าแรงงานข้ามชาติในรูปแบบของรัฐต่อรัฐ (G to G) ซึ่งเป็นรูปแบบการนำเข้าแรงงานที่มีความสะดวกและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

๓. คณะกรรมการฯ ควรประสานงานไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแรงงานข้ามชาติ เพื่อร่วมกันหารือและพัฒนาแนวทางในการบริหารจัดการแรงงานข้ามชาติให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

๔. คณะกรรมการฯ ควรกำหนดแนวทางในการปรับปรุงกลไกการดำเนินการบริหารจัดการและคุ้มครองแรงงานข้ามชาติให้มีความชัดเจน เพื่อให้รายงานของคณะกรรมการฯ มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

นายกษิต ภิรมย์

๑. การกำหนดข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการจดทะเบียนแรงงานข้ามชาติ ณ จุดผ่านแดนถาวร ที่กลุ่มแรงงานข้ามชาติซึ่งประสงค์จะเข้ามาทำงานในประเทศไทยต้องใช้ในการดำเนินการ ควรกำหนดให้มีความชัดเจนว่าต้องใช้เอกสารอะไรบ้าง และเอกสารเหล่านี้จะต้องมีการรับรองโดยรัฐบาลของประเทศต้นทางแรงงานข้ามชาติหรือไม่ เพื่อทำให้เกิดเป็นแนวทางปฏิบัติไปในแนวเดียวกัน

๒. การดำเนินการจดทะเบียนแรงงานข้ามชาติ ณ จุดผ่านแดนถาวร รัฐบาลประเทศต้นทางจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมกับรัฐบาลประเทศปลายทางในการประสานความร่วมมือต่าง ๆ ตั้งแต่เริ่มต้นกระบวนการ ได้แก่ การเจรจาจัดทำข้อตกลง เพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวเกิดประสิทธิภาพสูงสุด รวมทั้งเร่งรัดให้มีการดำเนินการลาดตระเวนร่วม เพื่อร่วมกันรักษาความมั่นคงปลอดภัยตลอดแนวชายแดน และเป็นการป้องกันอาชญากรรมข้ามประเทศอีกด้วย

๓. กระบวนการนำเข้าแรงงานข้ามชาติจากประเทศต้นทาง ต้องมีความสอดคล้องกับความต้องการและสถานการณ์การจ้างงานจริงในประเทศปลายทาง โดยกรมการจัดหางานต้องเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่รับผิดชอบในการสำรวจอุปสงค์อุปทานของแรงงานข้ามชาติ ว่ามีจำนวนเท่าใดและแบ่งเป็นกิจการประเภทใดบ้าง ซึ่งจะทำให้สามารถนำข้อมูลสถิติมาใช้ในการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔. ในระบบการคุ้มครองแรงงานและสวัสดิการแรงงานข้ามชาติ ควรคำนึงถึงปัญหาและวิธีการจัดการผู้ติดตามและครอบครัวของแรงงานข้ามชาติ เช่น การให้สิทธิพลเมือง และการเข้าถึงการศึกษาของเด็ก เป็นต้น เพื่อให้ผู้ติดตามและครอบครัวของแรงงานข้ามชาติได้รับความคุ้มครองเช่นเดียวกับแรงงานข้ามชาติ

๕. ควรมีการกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการจดทะเบียนแรงงานข้ามชาติ โดยร่วมกับกระทรวงแรงงานหรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๖. ควรมีการพัฒนาและบูรณาการระบบสารสนเทศ เพื่อนำมาใช้ในการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลที่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลได้ทั่วประเทศ ทั้งแรงงานไทยในต่างประเทศและแรงงานข้ามชาติในประเทศไทย

๗. ควรมีการจัดตั้งสถานกงสุลไทย ณ ประเทศต้นทางต่าง ๆ ของแรงงานข้ามชาติ เพื่อให้บริการในการเตรียมความพร้อมด้านเอกสารที่ใช้ประกอบการจดทะเบียนแรงงานข้ามชาติ ซึ่งจะช่วยให้ไม่เกิดความล่าช้าและเสียเวลาในการดำเนินการ

พลเอกวิชชัย สมุทรสาคร

๑. การจดทะเบียนแรงงานข้ามชาติ ณ จุดผ่านแดนถาวร ควรมีกระบวนการที่เข้าถึงง่าย มีระบบควบคุมตรวจสอบที่ดี รวมทั้งจะต้องมีการสร้างข้อตกลงหรือกฎกติการ่วมกันระหว่างประเทศต้นทางกับประเทศปลายทาง เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความราบรื่นและไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้งกันในภายหลัง

๒. รัฐบาลจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการดูแลเรื่องที่พักอาศัยของแรงงานข้ามชาติ เพื่อให้เกิดความสะดวกต่อการควบคุมตรวจสอบแรงงานข้ามชาติในประเทศไทย สามารถติดตามหรือระบุตัวบุคคลเมื่อเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ และยังสามารถจัดเก็บค่าธรรมเนียม/ภาษีในด้านที่พักอาศัย ทำให้ประเทศไทยมีรายได้ที่เพิ่มมากขึ้น ซึ่งรัฐบาลสามารถนำรายได้ส่วนนี้ไปให้บริการทางสังคมแก่แรงงานข้ามชาติ เช่น การรักษาพยาบาล การศึกษา โดยไม่จำเป็นต้องพึ่งพารายได้ของรัฐบาลโดยตรง

นายอนุสิทธิ์ คุณากร

๑. ประเทศปลายทางควรมีการประสานความร่วมมือล่วงหน้ากับประเทศต้นทางของแรงงานข้ามชาติ เพื่อให้ประเทศต้นทางได้มีการเตรียมตัวและเกิดความพร้อมในการรับมือกับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินการจดทะเบียนแรงงานข้ามชาติ ณ จุดผ่านแดนถาวร

๒. เนื่องจากสิ่งแวดล้อมบางประการยังไม่เอื้อประโยชน์ต่อการแก้ไขปัญหาในการจัดระเบียบแรงงานข้ามชาติเข้าสู่ระบบ เช่น เงื่อนไขการทำงานและการเปลี่ยนนายจ้าง เนื่องจากการย้ายนายจ้างมีหลักเกณฑ์ เงื่อนไขและวิธีปฏิบัติที่ลูกจ้างไม่สามารถเปลี่ยนย้ายนายจ้างนอกประเภทกิจการที่กำหนดไว้ในครั้งแรกได้ ดังนั้นควรมีการปรับเปลี่ยนหลักเกณฑ์ เงื่อนไขและวิธีปฏิบัติต่าง ๆ ให้มีความยืดหยุ่นและสอดคล้องตามแนวทางการปฏิบัติจริงอย่างเหมาะสม

๓. เนื่องจากผู้ประกอบการเป็นผู้รับประโยชน์โดยตรงจากแรงงานข้ามชาติ ดังนั้นควรมีการปรับเปลี่ยนแนวคิดเรื่องการดูแลแรงงานข้ามชาติ โดยรัฐบาลจะต้องเพิ่มบทบาทให้ผู้ประกอบการเข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบดูแลแรงงานข้ามชาติ หรือมีข้อบังคับให้ผู้ประกอบการปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัดเพื่อประโยชน์ในการจัดระเบียบแรงงานข้ามชาติเข้าสู่ระบบ

๔. การบริหารจัดการและการคุ้มครองแรงงานข้ามชาติเป็นเรื่องที่มีความเกี่ยวข้องและอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานต่าง ๆ มากมาย ทั้งหน่วยงานระดับนโยบายและหน่วยงานระดับปฏิบัติ ซึ่งทุกฝ่ายจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการอย่างรอบด้าน โดยคำนึงถึงการรักษาผลประโยชน์ของชาติให้มากที่สุด

พลตำรวจโท สุวีระ ทรงเมตตา

แนวทางเพิ่มประสิทธิภาพสูงสุดในระบบการบริหารจัดการแรงงานข้ามชาติ เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของชาติ มีดังนี้

๑. นอกเหนือจากการจดทะเบียนแรงงานข้ามชาติ ณ จุดผ่านแดนถาวร ควรมีการเพิ่มสถานที่จดทะเบียนแรงงานข้ามชาติ ณ สถานทูตไทยประจำประเทศต้นทางของแรงงานข้ามชาติ เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความมีประสิทธิภาพและครอบคลุมแรงงานทุกกลุ่ม

๒. ควรมีการจัดตั้งศูนย์บริการจดทะเบียนแรงงานข้ามชาติแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service Center) ซึ่งจะเป็นการให้บริการจดทะเบียนแบบครบวงจร ทั้งการจัดทำทะเบียนประวัติ การถ่ายรูป การพิมพ์ลายนิ้วมือ การจัดทำใบอนุญาตทำงาน การตรวจโรค และการตรวจสุขภาพ เพื่อเพิ่มความสะดวกรวดเร็ว และแก้ไขปัญหาความยุ่งยากซับซ้อนในการดำเนินการ

๓. การจัดให้มีบริการตรวจโรคและตรวจสุขภาพแรงงานข้ามชาติ ณ ประเทศปลายทาง อาจเป็นสาเหตุให้แรงงานข้ามชาติเป็นพาหะของโรคติดต่อจากภายนอกประเทศเข้ามาภายในประเทศ ดังนั้นควรให้ประเทศต้นทางเป็นผู้ดำเนินการตรวจโรคและตรวจสุขภาพก่อนที่แรงงานข้ามชาติจะเข้ามาทำงานภายในประเทศ เพื่อเป็นการป้องกันการแพร่เชื้อโรคหรือการเกิดโรคติดต่อต่าง ๆ อย่างทันการณ์

๔. ควรจัดให้มีช่องทางหรือกลไกการดำเนินการอำนวยความสะดวกให้กับแรงงานข้ามชาติ ในการเข้าถึงแหล่งข้อมูล แหล่งบริการของรัฐ และองค์กรด้านการพิทักษ์สิทธิช่วยเหลือแรงงาน เช่น การเปิดศูนย์บริการแรงงานข้ามชาติ เพื่อใช้สำหรับติดต่อประสานงานด้านต่าง ๆ ซึ่งจะเป็นการลดความเสี่ยงจากการแสวงหาผลประโยชน์ของนายหน้า รวมทั้งยังเป็นการป้องกันและปราบปรามขบวนการการค้ามนุษย์จากกลุ่มที่แฝงตัวมาเป็นนายหน้าอีกด้วย

๕. ในลำดับแรกหากสามารถทำให้แรงงานข้ามชาติผิดกฎหมายเข้าสู่ระบบได้ก็จะเป็นจุดเริ่มต้นที่นำไปสู่การแก้ไขปัญหาแรงงานข้ามชาติอื่น ๆ ดังนั้น ควรมีการออกมาตรการจูงใจหรือมาตรการบังคับให้แรงงานข้ามชาติผิดกฎหมายจำนวนมากที่อาศัยอยู่ภายในประเทศไทยดำเนินการเข้าสู่ระบบแรงงานข้ามชาติให้ถูกต้องตามกฎหมาย

๖. ควรมีการวางแผนบริหารจัดการผู้ติดตามและครอบครัวของแรงงานข้ามชาติอย่างเป็นระบบ โดยจะต้องมีการคัดกรอง ควบคุมดูแลผู้ติดตามและครอบครัวของแรงงานข้ามชาติ เพื่อให้ทราบจำนวนแรงงานข้ามชาติที่แท้จริงภายในประเทศไทย

๗. การจัดทำระบบฐานข้อมูลทะเบียนประวัติแรงงานข้ามชาติ ประเทศปลายทางต้องมีการเชื่อมโยงฐานข้อมูลกับประเทศต้นทางเพื่อความถูกต้องของข้อมูล และควรนำระบบ PIBICS (Personal Identification and Blacklist Immigration Control System) ซึ่งเป็นระบบสารสนเทศของสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง มาใช้ในการดำเนินการ เนื่องจากข้อมูลสามารถเชื่อมต่อกันได้ทั้งหมดและเป็นระบบเดียวกันทั่วประเทศ ทำให้ข้อมูลมีความทันสมัย การวางแผนในอนาคตจึงมีประสิทธิภาพและตรงจุดมากขึ้น อีกทั้งยังมีระบบบัญชีบุคคลต้องห้าม เพื่อเป็นการควบคุมตรวจสอบและป้องกันการก่ออาชญากรรมอีกด้วย

ระเบียบวาระที่ ๓.๒ รายงานของคณะกรรมการวิชาการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุขและ
สิ่งแวดล้อม เรื่อง การปฏิรูปการแพทย์แผนไทยและระบบยาสมุนไพรแห่งชาติ
พร้อมร่างพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติ
คุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ข้อสังเกตของสมาชิกในที่ประชุม

นายสุรินทร์ จิรวินิชย์

๑. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ในการอนุรักษ์
และดูแลพืชสมุนไพรที่อยู่ในเขตของป่าอนุรักษ์ ดังนั้น จึงควรกำหนดให้ผู้แทนจากหน่วยงานดังกล่าวเป็นกรรมการ
ในคณะกรรมการนโยบายผลิตภัณฑ์สมุนไพร เพื่อให้การกำหนดนโยบายแห่งชาติด้านผลิตภัณฑ์สมุนไพร
และแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรแห่งชาติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งจะเป็นประโยชน์
ต่อการอนุรักษ์และคุ้มครองพืชสมุนไพรที่อยู่ในภาวะใกล้สูญพันธุ์

๒. มาตรา ๙๙ ของร่างพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. บัญญัติว่า “ผู้ใดผลิตหรือนำเข้า
ผลิตภัณฑ์สมุนไพรปลอม อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๕๒ (๑) ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงจำคุกตลอดชีวิต
และปรับตั้งแต่สามแสนบาทถึงห้าล้านบาท”

การบัญญัติความดังกล่าวข้างต้นมีอัตราโทษค่อนข้างหนัก อาจทำให้ประชาชนในชนบท
ที่มีการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรโดยภูมิปัญญาชาวบ้านไว้รักษาโรคถูกดำเนินคดีตามกฎหมาย ดังนั้น
คณะกรรมการวิชาการจึงควรคำนึงถึงประเด็นดังกล่าวและควรแก้ไขปรับปรุงอัตราโทษให้มีความเหมาะสม
เพื่อป้องกันปัญหาการบังคับใช้กฎหมายในอนาคต

๓. ในปัจจุบันมีพืชสมุนไพรที่อยู่ในภาวะใกล้สูญพันธุ์จำนวนหลายชนิด ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ควรหาแนวทางหรือวิธีการอนุรักษ์พืชสมุนไพรที่อยู่ในภาวะใกล้สูญพันธุ์ดังกล่าวให้เป็นรูปธรรม ซึ่งจะเป็นผลดี
ต่อการพัฒนาตำรับยาแพทย์แผนไทยต่อไป

นายกษิต ภิรมย์

๑. ควรกำหนดให้การปฏิรูปการแพทย์แผนไทยและระบบยาสมุนไพรเป็นวาระแห่งชาติ
และควรจัดตั้งหน่วยงานหรือองค์กรขึ้นมาดูแลโดยเฉพาะ เนื่องจากเรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ
และมีรายละเอียดในการดำเนินการค่อนข้างมาก ดังนั้น จึงควรจัดตั้งกระทรวงหรือกรม เพื่อให้มีอำนาจหน้าที่
รับผิดชอบดูแลการปฏิรูปดังกล่าว ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิรูปการแพทย์แผนไทยและระบบยาสมุนไพร
มากยิ่งขึ้น

๒. ควรบูรณาการทำงานร่วมกันกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในเรื่องการปฏิรูปการแพทย์แผนไทย
และระบบยาสมุนไพร โดยเฉพาะในประเด็นที่มีการดำเนินงานแล้วประสบปัญหาหรืออุปสรรค เพื่อร่วมกัน
แก้ไขปัญหาดังกล่าว ซึ่งจะทำให้การปฏิรูปเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จตามเป้าประสงค์

นายอำพล จินดาวัฒนะ

๑. การปฏิรูประบบบริการการแพทย์แผนไทยและระบบยาสมุนไพรแห่งชาติจำเป็นต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการปฏิรูปการแพทย์แผนปัจจุบัน โดยสร้างฐานข้อมูลเกี่ยวกับการแพทย์แผนไทยในปัจจุบัน เช่น โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยสกลนคร - หลวงปู่แห้ว สุภทโท มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสกลนคร เป็นโรงพยาบาลเอกเทศแห่งแรกของประเทศไทย ที่ได้รับการสนับสนุนจากคณะกรรมการนโยบายสุขภาพแห่งชาติและกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งไม่อยู่ในระบบการแพทย์แผนปัจจุบันและไม่อยู่ภายใต้โครงสร้างของกระทรวงสาธารณสุข เป็นต้น เพื่อสร้างศักดิ์ศรีของการแพทย์แผนไทยให้เท่าเทียมกับระบบการแพทย์แผนปัจจุบัน รวมทั้งสร้างองค์ความรู้ มาตรฐาน และคุณภาพของบุคลากร ให้เป็นยุทธศาสตร์คานงัดที่สำคัญในการขับเคลื่อนระบบการแพทย์แผนไทยให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตรงตามวัตถุประสงค์ของการปฏิรูปดังกล่าว

๒. การพัฒนาการแพทย์แผนไทยที่มีมาตรฐานและให้มีการคุ้มครองภูมิปัญญาไทยเป็นมรดกโลกของชาติ นั้น อาจทำให้องค์ความรู้ของคนในท้องถิ่นหรือภูมิปัญญาพื้นบ้านสูญหายไป เนื่องจากภูมิปัญญาพื้นบ้านเป็นสิ่งที่ไม่มีแบบแผนหรือไม่มีมาตรฐานที่ชัดเจนของการนำไปใช้ ซึ่งกระบวนการเหล่านี้ถือเป็นเอกลักษณ์และวิถีชีวิตของชุมชนในแต่ละท้องถิ่น ดังนั้น เพื่อป้องกันภูมิปัญญาพื้นบ้านและรูปแบบของวิธีการรักษาในแต่ละท้องถิ่นให้คงอยู่อย่างยั่งยืน จึงควรกำหนดให้มีแผนพื้นบ้านหรือแผนชุมชนในการพัฒนาการแพทย์แผนไทยและยาสมุนไพรแทน โดยจะสามารถนำไปใช้สนับสนุนการดำเนินการต่าง ๆ และสร้างประโยชน์กับคนในชุมชนอย่างเหมาะสมมากกว่า รวมทั้งสนับสนุนให้ชุมชนสามารถเข้าถึงระบบการแพทย์แผนไทยได้อย่างทั่วถึงและเป็นรูปธรรม

๓. การปฏิรูปโครงสร้างและกลไกการระบบบริหารจัดการด้านการแพทย์แผนไทยและระบบยาสมุนไพรแห่งชาติ โดยจัดตั้ง “คณะกรรมการขับเคลื่อนการแพทย์แผนไทยและระบบยาสมุนไพรแห่งชาติ” ที่สามารถเชื่อมโยงและบูรณาการภารกิจการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ รวมทั้งออกกฎหมายและระเบียบเพื่อการขับเคลื่อนตามแนวทางการปฏิรูปดังกล่าว นั้น อาจมีความซ้ำซ้อนกับภารกิจของหน่วยงานภาครัฐที่มีอยู่เดิมแล้ว จึงควรกำหนดแนวทางที่มีความชัดเจนและมีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น เช่น ภายใต้ร่างพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ที่กำหนดให้มีการทบทวนกลไกในทุก ๕ ปี และภายใต้คณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ ที่กำหนดให้มีคณะกรรมการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสุขภาพ ที่ดูแลเรื่องภูมิปัญญาในแต่ละท้องถิ่น เป็นต้น เพื่อสร้างความสอดคล้องของการบูรณาการดำเนินงานร่วมกันที่มีประสิทธิภาพตรงตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ รวมทั้งสามารถวิเคราะห์สภาพปัญหาทั้งในอดีตและปัจจุบันให้สามารถสร้างจุดคานงัดที่สำคัญต่อการปฏิรูปดังกล่าวได้

นายทวีศักดิ์ กอนันต์กุล

๑. ควรมีการพัฒนาและปฏิรูปเศรษฐกิจชีวภาพ (Bio Economy) ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ทางชีวภาพประเภทยาที่มีมูลค่าสูงสุดและเป็นประโยชน์ต่อสังคมเป็นอย่างมาก เนื่องจาก เป็นการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทยภายในประเทศให้มีความก้าวหน้าอย่างยั่งยืนแล้ว ก็จะสามารถขับเคลื่อนเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ของประเทศไทยให้ก้าวทันตามกระแสโลก

๒. ควรเพิ่มเติม เรื่องการแพทย์แผนไทยและระบบยาสมุนไพรแห่งชาติ ไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปีกับแผนการปฏิรูปประเทศ ๒๐ ปี เนื่องจาก มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน กล่าวคือสามารถสร้างรายได้ให้กับชุมชนท้องถิ่น และสนับสนุนให้คนในชุมชนมีสุขภาพที่ดี รวมทั้งยังสามารถลดค่ารักษาพยาบาลจากการไปรักษาได้อีกด้วย

๓. การปฏิรูปการแพทย์แผนไทยและระบบยาสมุนไพรแห่งชาติ จำเป็นต้องมีการปรับปรุงเนื้อหา และกระบวนการดำเนินงานในส่วนต่าง ๆ ให้มีความเหมาะสมกับสภาพปัญหาของประเทศไทยในปัจจุบัน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

๑) ควรมีการเก็บรักษาคลังชีวภัณฑ์ และการวิจัยองค์ความรู้เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ของสารสกัดที่ได้จากสมุนไพรไทย เนื่องจาก ประเทศไทยจำเป็นต้องมีแหล่งที่สามารถอ้างอิงผลลัพธ์ของการใช้ยาที่นำเชื่อถือ โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์เข้ามาช่วยวิเคราะห์และกำหนดส่วนประกอบสำคัญของสารแต่ละประเภทให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ซึ่งจะสามารถผลักดันสมุนไพรไทยหรือสมุนไพรพื้นบ้านเป็นยาสมัยใหม่ที่ทั่วโลกให้การยอมรับ อันส่งผลให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศควบคู่กันไป

๒) ควรบูรณาการดำเนินงานร่วมกันระหว่างคณะกรรมการขับเคลื่อนการแพทย์แผนไทย และระบบยาสมุนไพรแห่งชาติกับกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งเป็นองค์กรที่มีภารกิจเกี่ยวกับการวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมของสมุนไพรอยู่แล้ว รวมทั้งสามารถสนับสนุนการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพได้อย่างสูงสุด เช่น ศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ (BIOTEC) ที่ได้มีการจัดทำคลังชีวภาพขนาดใหญ่ รวมทั้งสามารถเชื่อมโยงคลังข้อมูลและฐานความรู้ของหน่วยงานอื่น ๆ ภายในประเทศ นอกจากนี้มีกองทุนที่สนับสนุนการวิจัยการแพทย์และสุขภาพทั้งในระบบยาปัจจุบันและระบบยาสมุนไพรที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในประเทศไทย ซึ่งมีเครือข่ายความเชื่อมโยงสำคัญในการให้ความช่วยเหลือด้านต่าง ๆ เช่น การคุ้มครองภูมิปัญญาท้องถิ่น สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา เป็นต้น

๓) ควรมีการจัดการความรู้ในระดับวิชาการและภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยให้นักวิทยาศาสตร์เข้าไปเรียนรู้ภูมิปัญญาจากชาวบ้านแต่ละพื้นที่ และนำความรู้เข้าสู่กระบวนการวิเคราะห์จนเกิดเป็นทรัพย์สินทางปัญญาของประเทศ รวมทั้งส่งเสริมการรักษาพื้นที่ป่าและอนุรักษ์พันธุ์พืชสมุนไพรของแต่ละท้องถิ่น ให้สามารถดำรงอยู่ต่อไปควบคู่ไปกับกฎหมายการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง อันเป็นการส่งเสริมให้ชาวบ้านสามารถสร้างรายได้อย่างมหาศาลและปลูกจิตสำนึกการรักษาภูมิปัญญาให้คงอยู่สืบไป

๔) ควรมีการสร้างศูนย์ผลิตยาต้นแบบที่สามารถประกันคุณภาพการผลิตยาและมีมาตรฐานกำหนดคุณภาพยา CGMP หรือมาตรฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการทดสอบกับผลลัพธ์ของการใช้ยากับสภาพร่างกายของมนุษย์ รวมทั้งควบคุมการจัดตั้งศูนย์ผลิตยาต้นแบบให้มีความเหมาะสมกับความต้องการภายในประเทศ

๕) ควรสร้างเครือข่ายห้องปฏิบัติการ เพื่อเชื่อมโยงองค์ความรู้ต่าง ๆ ที่สามารถใช้ตรวจสอบผลการออกฤทธิ์ยาที่สกัดจากสมุนไพรได้อย่างรวดเร็ว รวมทั้งสามารถวิจัยและพัฒนาควบคู่ไปกับยาแผนปัจจุบันได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังสามารถดำเนินการผลิตยา โดยมีสำนักคณะกรรมการอาหารและยา รับรองคุณภาพของยาดังกล่าวได้อย่างรวดเร็ว

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องที่เสนอใหม่

ญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ พิจารณาตั้งคณะกรรมการวิสามัญขับเคลื่อนการปฏิรูประบบความปลอดภัยทางถนน (นายนิกร จำนง เป็นผู้เสนอ)

ข้อสังเกตของสมาชิกในที่ประชุม

ภายหลังจากที่ นายนิกร จำนง สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ได้เสนอญัตติต่อที่ประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศโดยกล่าวถึงความจำเป็นในการตั้งคณะกรรมการวิสามัญขับเคลื่อนการปฏิรูประบบความปลอดภัยทางถนนแล้ว มีสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศอภิปรายและแสดงความคิดเห็นในเชิงสนับสนุนให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญดังกล่าวขึ้น พร้อมทั้งตั้งข้อสังเกตในหลายประเด็นโดยสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

นายเสรี สุวรรณภานนท์

๑. แม้ในปัจจุบันจะมีกฎหมายที่บังคับใช้ในการปฏิบัติงานด้านการจราจรอยู่หลายฉบับ เช่น พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ประมวลกฎหมายอาญา แต่กฎหมายเหล่านี้ไม่สามารถแก้ไขปัญหาหรือบรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้นจากอุบัติเหตุบนท้องถนนได้ ดังนั้น หากที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญขับเคลื่อนการปฏิรูประบบความปลอดภัยทางถนนขึ้น คณะกรรมการควรพิจารณาศึกษาเรื่องการแก้ไขปัญหาจราจรเพื่อลดอุบัติเหตุ รวมทั้งลดการบาดเจ็บและเสียชีวิตของประชาชนด้วย

๒. การที่จะแก้ไขปัญหาความปลอดภัยบนท้องถนนได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นต้องรณรงค์ให้ประชาชนเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาดังกล่าว เจ้าหน้าที่ต้องบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง รวมทั้งควรกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อป้องกันการเกิดอุบัติเหตุและสร้างวัฒนธรรมในการใช้รถใช้ถนนที่ดีด้วย เช่น การกำหนดให้ผู้ขับขี่รถต้องพักเป็นเวลา ๑๕ นาทีต่อการขับรถทุก ๑ ชั่วโมง การกำหนดหลักเกณฑ์การขอใบอนุญาตขับรถและการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ขอใบอนุญาตขับรถที่เข้มงวด เป็นต้น

นายศุภจิต นาครทรรพ

๑. สาเหตุสำคัญที่ทำให้ประเทศไทยมีสถิติการเกิดอุบัติเหตุเป็นจำนวนมาก คือ ผู้ใช้รถใช้ถนนไม่มีวินัยและไม่เคารพกฎจราจร รวมทั้งไม่มีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวด ดังนั้น แนวทางการแก้ไขปัญหาที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดย่อมไม่ใช่การตรากฎหมายขึ้นใหม่ การเพิ่มจำนวนตำรวจจราจร หรือการตั้งหน่วยงานขึ้นใหม่ แต่เป็นการบังคับใช้กฎหมายที่เข้มงวดและจริงจัง รวมทั้งมีมาตรการที่สนับสนุนให้ตำรวจจราจรสามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ

๒. แม้ข้อเสนอให้ปฏิรูปแผนแม่บทความปลอดภัยทางถนน พ.ศ. ๒๕๕๖ – พ.ศ. ๒๕๕๙ จะเป็นแนวทางแก้ไขปัญหาที่ดี แต่การแก้ไขปัญหาเรื่องความปลอดภัยบนท้องถนนย่อมไม่อาจประสบความสำเร็จได้หากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ได้นำแผนแม่บทไปสู่การปฏิบัติ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องนำแผนแม่บทดังกล่าวไปปรับใช้และปฏิบัติอย่างจริงจัง เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาและป้องกันการเสียชีวิตและความสูญเสียจากอุบัติเหตุบนท้องถนนได้อย่างยั่งยืนและเป็นรูปธรรมต่อไป

พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช

ประเด็นสำคัญที่ควรต้องพิจารณาศึกษาเพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาเรื่องความปลอดภัยบนท้องถนนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

๑. การกำหนดมาตรการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ขอใบอนุญาตขับรถที่เข้มงวด เพื่อคัดกรองบุคคลที่มีคุณสมบัติไม่เหมาะสมให้ไม่สามารถขับรถบนท้องถนนได้มากที่สุด ซึ่งจะช่วยลดการสูญเสียในชีวิตและทรัพย์สินของผู้ใช้รถใช้ถนนให้น้อยลงได้

๒. การรณรงค์ที่จะทำให้ผู้ใช้รถใช้ถนนตระหนักถึงอันตรายและความสูญเสียที่เกิดจากการขับรถโดยประมาทและไม่มีความรับผิดชอบต่อผู้อื่น

๓. กฎหมายต้องมีบทลงโทษที่รุนแรงและเหมาะสมกับความผิดกรณีขับซึ่รถด้วยความประมาทหรือขับซึ่ในขณะมีเมามา เพื่อป้องปรามมิให้มีการกระทำความผิดเกิดขึ้น และมีให้ผู้กระทำความผิดมีโอกาสกลับมาทำความผิดซ้ำอีก

๔. การกำหนดมาตรการสำหรับผู้ขับรถสาธารณะเพื่อลดความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้น เช่น การกำหนดจำนวนชั่วโมงที่สามารถขับรถได้ในแต่ละวัน การขอใบอนุญาตขับรถ การตรวจสภาพร่างกาย เพราะหากรถสาธารณะประสบอุบัติเหตุย่อมเกิดการสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินเป็นจำนวนมาก

๕. การบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่ รวมทั้งการสร้างวินัยของผู้ขับซึ่ เพราะปัจจุบันยังมีคนไทยยังขาดจิตสำนึกในเรื่องนี้อยู่เป็นจำนวนมาก

๖. การเปลี่ยนแปลงและปรับทัศนคติของคนไทยว่า อุบัติเหตุมีสาเหตุมาจากความประมาท ไม่มีวินัยและไม่เคารพกฎจราจร มิได้มีสาเหตุมาจากเรื่องกฎแห่งกรรมตามหลักคำสอนในทางศาสนา เนื่องจากยังมีคนไทยจำนวนไม่น้อยที่ยังมีแนวคิดเช่นนี้อยู่

พลตำรวจโท อำนวย นิยมะโน

ควรกำหนดให้เรื่องความปลอดภัยบนท้องถนนเป็นวาระแห่งชาติแล้วกำหนดอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจน ซึ่งทุกหน่วยงานจะต้องบูรณาการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ การบังคับใช้กฎหมายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และควรกำหนดให้มีการประเมินผลการดำเนินงานด้วยดัชนีชี้วัดผลงานหรือความสำเร็จของงาน (Key Performance Indicator : KPI) ด้วย

นายดุสิต เครืองาม

เพื่อให้การแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุจราจรและการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบความปลอดภัยทางถนนเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขอเสนอแนะให้คณะกรรมการวิสามัญขับเคลื่อนการปฏิรูปที่จะตั้งขึ้นใหม่พิจารณาดำเนินการในประเด็นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ด้วย

๑. การดื่มสุราของผู้ขับซึ่ยานพาหนะเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุจราจร และบางส่วนของผู้ขับซึ่ที่ดื่มสุราจะไม่ยอมรับว่า ตนมีอาการเมามา ซึ่งนับเป็นความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิด

อุบัติเหตุได้ ดังนั้น จึงไม่ควรรณรงค์ว่า “เมาไม่ขับ” แต่ควรรณรงค์ว่า “ดื่มไม่ขับ” เพื่อให้ผู้ดื่มสุราตระหนักถึงความเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุ และไม่ขับชี่ยานพาหนะ

๒. สมรรถนะในการขับชี่และการตอบสนองต่าง ๆ ของผู้ขับชี่ยานพาหนะ จะเสื่อมถอยลงตามอายุ จึงควรพิจารณายกเลิกใบขับชี่ ประเภทตลอดชีวิต เพื่อให้มีการตรวจสอบสมรรถนะและประสิทธิภาพในการตอบสนองของร่างกาย รวมทั้ง ให้มีการทบทวนความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการขับชี่ที่ถูกต้องตามระยะเวลาที่เหมาะสม เช่น ทุก ๆ ๕ ปี เป็นต้น

๓. สีของเส้นจราจร เครื่องหมายจราจร และเทคโนโลยีทางการจราจรต่าง ๆ ควรมีการปรับปรุงให้มีความใหม่และทันสมัยอยู่เสมอ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ขับชี่ยานพาหนะ รวมทั้ง ช่วยลดอุบัติเหตุจราจร

นายวันชัย สอนศิริ

ปัจจัยที่ก่อให้เกิดอุบัติเหตุจราจร มีหลายประการ โดยปัจจัยซึ่งคณะกรรมการมาธิการวิสามัญขับเคลื่อนการปฏิรูปที่จะตั้งขึ้นใหม่ อาจให้ความสำคัญเป็นพิเศษ ได้แก่ปัจจัยดังต่อไปนี้

๑. คน

เนื่องจากคนเป็นผู้ขับชี่ยานพาหนะ จึงจำเป็นต้องมีการรณรงค์และประชาสัมพันธ์ให้คนมีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการขับชี่ เพื่อให้เกิดจิตสำนึกในการมีวินัยและเคารพกฎหมายจราจร

๒. การบังคับใช้กฎหมาย

การบังคับใช้กฎหมายต้องดำเนินการอย่างเคร่งครัด มีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง ไม่มุงเน้นดำเนินการเฉพาะในช่วงแรกที่กฎหมายมีผลใช้บังคับ หรือ ในช่วงที่เกิดอุบัติเหตุครั้งใหญ่และสังคมให้ความสนใจเท่านั้น

๓. ความปลอดภัยของเส้นจราจรและเครื่องหมายจราจร

หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการดูแลเส้นจราจรและเครื่องหมายจราจร จะต้องตรวจตราความชัดเจนของสีและเครื่องหมายต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ เพื่อช่วยลดปัญหาอุบัติเหตุที่อาจจะเกิดขึ้นและเป็นการอำนวยความสะดวกให้ผู้ขับชี่สามารถขับชี่ยานพาหนะได้อย่างปลอดภัย

พลตำรวจโท สุวิระ ทรงเมตตา

ปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุจราจร คือ ผู้ขับชี่ยานพาหนะ โดยผู้ขับชี่จะต้องมีวินัยและเคารพกฎหมายจราจรอย่างเคร่งครัด ซึ่งการมีวินัยและเคารพกฎหมายดังกล่าวจะสามารถเกิดขึ้นได้ ผู้ขับชี่ยานพาหนะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ (knowledge) และทัศนคติ (attitude) ที่ถูกต้องในการมีวินัยและเคารพกฎหมายจราจร อันจะนำไปสู่พฤติกรรม (behaviour) ในการขับชี่ที่เหมาะสม เนื่องจากความรู้ ความเข้าใจจะทำให้ผู้ขับชี่ตระหนักถึงประโยชน์ในการมีวินัยและปฏิบัติตามกฎหมายจราจร รวมทั้ง ทำให้ผู้ขับชี่มีทัศนคติที่ถูกต้อง ไม่ขับชี่ยานพาหนะตามความพอใจและหลีกเลี่ยงการปฏิบัติตามกฎหมาย โดยการสร้างความรู้ ความเข้าใจ ทัศนคติที่ดีและพฤติกรรมที่เหมาะสมนั้น ทุกภาคส่วนของสังคมจะต้องร่วมมือดำเนินการทั้งในด้านการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด และการปลูกฝังค่านิยมที่ถูกต้องให้แก่ผู้ขับชี่ทุกวัย รวมถึงเด็ก

และเยาวชน เพื่อให้มีความละเอียดต่อการกระทำผิด และเกรงกลัวต่อกฎหมาย ทั้งกฎหมายอาญาและกฎหมายแพ่ง ตลอดจนการถูกลงโทษทางวินัยและสังคม

สำหรับปัจจัยอื่น ๆ ในการแก้ไขปัญหาคอรัปชัน มีดังนี้

๑. ปัจจัยด้านวิศวกรรม (Engineering) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ กระทรวงคมนาคม และหน่วยงานด้านการปกครองส่วนท้องถิ่น จะต้องดำเนินการออกแบบเส้นทางคมนาคม และการจัดการด้านจราจรให้มีความปลอดภัย

๒. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมและทัศนวิสัย (Environment) ทัศนวิสัยในการจราจรจะต้องมีความเหมาะสมต่อการขับขี่ยานพาหนะ ไม่เป็นสาเหตุที่ก่อให้เกิดอุบัติเหตุ โดยกระทรวงคมนาคมและชุมชนจะต้องร่วมมือกันรักษาสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับการจราจร

๓. ปัจจัยด้านการสร้างความรู้ ความเข้าใจ (Education) หน่วยงานภาครัฐและภาคส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สถาบันการศึกษาต่าง ๆ จะต้องร่วมมือกันสร้างความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องในการขับขี่ยานพาหนะ รวมทั้ง ปลูกฝังให้ผู้ขับขี่มีวินัยและเคารพกฎหมายจราจร

๔. ปัจจัยด้านการเสริมสร้างพลังให้แก่ภาคสังคมและประชาชน (Empowerment) เป็นการสร้างพลังอำนาจให้แก่ท้องถิ่น ชุมชนและประชาชน ในการมีส่วนร่วมเพื่อแก้ไขปัญหาคอรัปชัน

๕. ปัจจัยด้านการประเมินข้อมูลเกี่ยวกับอุบัติเหตุจราจร (Evaluation) เป็นการศึกษาวิจัยเพื่อค้นหาสาเหตุของปัญหาคอรัปชัน เพื่อป้องกันไม่ให้อุบัติเหตุจราจรเกิดขึ้นซ้ำซ้อน

นอกจากนี้ การเปิดโอกาสให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบังคับใช้กฎหมาย เพื่อแก้ไขปัญหาคอรัปชัน นับเป็นการดำเนินการที่มีความสำคัญ เนื่องจากประชาชนคือผู้ขับขี่ยานพาหนะ ดังนั้น หากประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในขั้นตอนต่าง ๆ จะสามารถทำให้การแก้ไขปัญหาคอรัปชันประสบความสำเร็จได้ดียิ่งขึ้น โดยควรให้ประชาชนมีส่วนร่วม นับตั้งแต่ขั้นตอนการเสริมสร้างทัศนคติที่ดีในการจราจร ผ่านการรณรงค์ให้ประชาชนปฏิบัติตามเป็นผู้ขับขี่ยานพาหนะที่มีวินัยและเคารพกฎหมายจราจร รวมถึงการให้ประชาชนมีส่วนร่วมกับเจ้าพนักงานในการช่วยจับกุมผู้กระทำความผิดกฎหมาย โดยการขอความร่วมมือจากชุมชนและสังคม ให้มีส่วนร่วมในการตรวจตราและลงโทษผู้ขับขี่ที่ไม่มีวินัยและไม่ปฏิบัติตามกฎหมายจราจร

อนึ่ง สำหรับหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีบทบาทสำคัญในการแก้ไขปัญหาคอรัปชัน ประกอบด้วย หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชน ดังต่อไปนี้

- หน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, กองทัพ, กระทรวงมหาดไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอ กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งสมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, กระทรวงคมนาคม, กระทรวงการคลัง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กรมสรรพสามิต ซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจำหน่ายและจัดเก็บภาษีสุรา, กระทรวงยุติธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กรมราชทัณฑ์ และกรมคุมประพฤติ, กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งรับผิดชอบและกำกับดูแลสถาบันการศึกษาต่าง ๆ, กรมประชาสัมพันธ์ ซึ่งจะต้องดำเนินการเผยแพร่ความรู้และรณรงค์เกี่ยวกับการขับขี่ที่ถูกต้อง ปลูกฝังการมีวินัยและการเคารพกฎหมายจราจร, หน่วยงานด้านการบังคับใช้กฎหมาย ได้แก่ สำนักงานอัยการสูงสุด โดยจะต้องดำเนินการสั่งฟ้องผู้ต้องหาในคดีความที่เกี่ยวข้องกับการจราจรด้วยความรอบคอบและเคร่งครัด และศาล จะต้องพิจารณา

และพิพากษาบรรดคดีเกี่ยวกับการจราจรด้วยความเด็ดขาด มีการเพิ่มโทษแก่ผู้กระทำความผิดซ้ำซ้อน และใช้โทษอาญาเป็นมาตรการสร้างความเกรงกลัวกฎหมายจราจรแก่ผู้ขับขี่ยานพาหนะ

- หน่วยงานภาคเอกชนและภาคประชาชน ได้แก่ สื่อสารมวลชน ครอบครั้ว สังคม และชุมชน โดยจะต้องร่วมมือกันเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจ ที่ถูกต้องเกี่ยวกับการจราจร และการมีวินัยจราจร รวมทั้งการเคารพกฎหมาย

นางฉวีลวดี บุรีกุล

การดำเนินการปฏิรูประบบความปลอดภัยทางถนนของคณะกรรมการวิสามัญขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศที่จะตั้งขึ้นใหม่ ควรใช้ผลการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุจราจร ซึ่งได้มีการศึกษาวิจัยเสร็จสิ้นแล้วประกอบการพิจารณาด้วย อาทิ รายงานเกี่ยวกับการประเมินผลศักยภาพในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุจราจรอันเนื่องมาจากการใช้นโยบาย ที่มีเนื้อหาวิเคราะห์และวิจัยในหลายประเด็นเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุจราจร เช่น การบังคับใช้กฎหมาย วิศวกรรมจราจร การพัฒนาศักยภาพของหน่วยงานต่าง ๆ การประเมินผล และการให้บริการทางการแพทย์ฉุกเฉิน พร้อมทั้งมีตัวชี้วัดเกี่ยวกับมาตรฐานและประสิทธิภาพในการดำเนินการด้านต่าง ๆ เป็นต้น โดยรายงานวิจัยดังกล่าวอาจช่วยสนับสนุนให้การดำเนินงานของคณะกรรมการแล้วเสร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็วภายในเงื่อนไขที่สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศกำหนด

นายนิกร จำนง

ตามที่มีสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเสนอข้อสังเกตให้ปรับเปลี่ยนชื่อของคณะกรรมการวิสามัญขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศที่จะตั้งขึ้นใหม่ ให้ครอบคลุมระบบความปลอดภัยจราจรในทุกมิติ นั้น เนื่องจากความมุ่งประสงค์ในการตั้งคณะกรรมการ ต้องการให้ระบบความปลอดภัยทางถนนของไทย มีความสอดคล้องกับ Road Safety Guideline ซึ่งจัดทำโดยธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งเอเชีย (Asian Development Bank – ADB) และประเทศต่าง ๆ ในประชาคมอาเซียนได้ให้การยอมรับ ดังนั้น การใช้ชื่อคณะกรรมการว่า คณะกรรมการวิสามัญขับเคลื่อนการปฏิรูประบบความปลอดภัยทางถนน จึงมีความเหมาะสมอยู่แล้ว

กลุ่มงานคณะกรรมการการป้องกันและบรรเทา
ผลกระทบจากภัยธรรมชาติและสาธารณภัย
สำนักกรรมการ ๓